

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΥΔΑΤΩΝ ΚΟΛΥΜΒΗΣΗΣ

Σκάλα Καλλονής 1

ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ:

ELBW149261131

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ:

Ελλάδα

Αποκεντρωμένη Διοίκηση ΑΙΓΑΙΟΥ

Περιφέρεια ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Περιφερειακή Ενότητα ΛΕΣΒΟΥ

Δήμος Λέσβου

Τα ύδατα κολύμβησης στην ακτή Σκάλα Καλλονής 1 είναι εξαιρετικής ποιότητας με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της τελευταίας τετραετίας.

Εισαγωγή

Η θέσπιση Μητρώου Ταυτοτήτων Υδάτων Κολύμβησης υπαγορεύεται από την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2006/7/ΕΚ, σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και συνιστά μια καινοτόμο προσέγγιση, με βασικό στόχο την ενημέρωση των πολιτών και την παροχή χρήσιμων στοιχείων για την σύγκριση και την επιλογή ακτών κολύμβησης. Η ταυτότητα των υδάτων κολύμβησης παρέχει πληροφορίες για τις φυσικές και γεωγραφικές συνθήκες της περιοχής της ακτής, για τα υδρολογικά χαρακτηριστικά των υδάτων κολύμβησης, καθώς και για την αξιολόγηση των πιθανών κινδύνων ρύπανσης στην περιοχή.

Συμπληρωματικώς του Μητρώου Ταυτοτήτων, κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου κάθε έτους (από 1η Ιουνίου έως 31η Οκτωβρίου), διενεργούνται συστηματικές δειγματοληψίες και αναλύσεις μικροβιολογικών και άλλων παραμέτρων, με σκοπό την ποιοτική παρακολούθηση και ταξινόμηση των κολυμβητικών υδάτων.

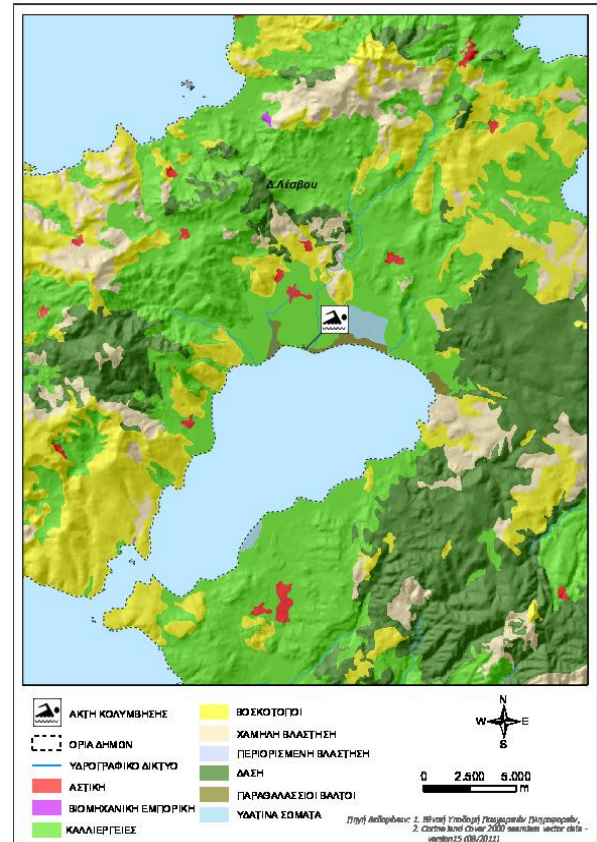
Περιγραφή Ακτής

Η παραλία της Σκάλας Καλλονής 1 βρίσκεται στο κόλπο της Καλλονής και σε απόσταση 44 χλμ. βορειοδυτικά της πόλης της Μυτιλήνης της νήσου Λέσβος. Η κολυμβητική ακτή αποτελεί βορειοδυτικό παράλιο τμήμα του κόλπου της Καλλονής, συνολικού μήκους 4,5χλμ. Η κολυμβητική ακτή έχει μήκος 800 μ., μέσο πλάτος 15 μ. και προσανατολισμό νοτιοδυτικό. Τόσο η παράκτια ζώνη όσο και ο θαλάσσιος πυθμένας καλύπτονται από άμμο. Η παράκτια ζώνη είναι τροποποιημένη λόγω των μόνιμων κτισμάτων, των ξύλινων βάσεων για τα τραπεζοκαθίσματα των ανάντη καταστημάτων και του αλιευτικού καταφυγίου στο δυτικό άκρο της παραλίας. Σε όλο το μήκος της ακτής εντοπίζεται πυκνή βλάστηση από αλμυρίκια. Τα κολυμβητικά ύδατα στα πρώτα μέτρα έχουν κανονικό βάθος, με ήπια κλίση πυθμένα (σε απόσταση 120μ. από την ακτή το βάθος προσεγγίζει τα 5μ.). Η πρόσβαση στην παραλία γίνεται οδικώς. Το κεντρικό τμήμα της παραλίας είναι οργανωμένο κυρίως και διαθέτει υποδομές εξυπηρέτησης λουόμενων, όπως αποδυτήρια, ντους, ομπρέλες, ξαπλώστρες, κάδους και καλάθια απορριμμάτων. Ακόμα, στην παραλία υπάρχει γήπεδο πετοσφαίρισης και ναυαγοσώστης για την ασφάλεια τους. Η κολύμβηση είναι η κύρια δραστηριότητα επί της ακτής. Ο μέγιστος αριθμός λουομένων εκτιμάται σε 400 άτομα. Στο δυτικό άκρο της παραλίας έχει διαμορφωθεί χώρος ελλιμενισμού αλιευτικών σκαφών και πλησίον αυτού εκβάλλει ένα ρέμα διαλείπουσας ροής. Επίσης, στα ανατολικά της ακτής εντοπίζονται οι εκβολές του ποταμού Τσικνιά. Το μεγαλύτερο μέρος της άμεσης περιοχής καλύπτεται από τη συνεχή δόμηση του οικισμού Σκάλας Καλλονής, που χαρακτηρίζεται από έντονη τουριστική δραστηριότητα και περιλαμβάνει ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, αναψυκτήρια, εστιατόρια, εμπορικά καταστήματα, μόνιμες και παραθεριστικές κατοικίες. Στην άμεση περιοχή της ακτής εντοπίζονται, ακόμη βαλτώδη τμήματα και εκτάσεις με καλλιέργειες.

Χρήσεις γης ευρύτερης περιοχής

Στην ευρύτερη περιοχή της ακτής, κυριαρχούν οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις, οι παραθαλάσσιοι βάλτοι και τα

υδάτινα σώματα (Αλυκές Καλλονής και ποτάμια). Σημαντική είναι, επίσης, η παρουσία του αστικού ιστού της Σκάλας Καλλονής.

Υπαγωγή - Χαρακτηρισμοί

Η ακτή εντάσσεται στο Υδατικό Σύστημα Νήσους Αιγαίου (EL14), στη λεκάνη απορροής Ποταμού Ανατολικού Αιγαίου (EL1436) και στο Παράκτιο Υδατικό Σύστημα «Κόλπος Καλλονής (Λέσβος)» (EL1436C0008N), του οποίου η οικολογική κατάσταση έχει χαρακτηριστεί ως «Καλή», με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης, που πραγματοποιήθηκε στην 1η αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) και την αντίστοιχη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) (ΦΕΚ Β 4677/29.12.2017). Στο Υδατικό Σύστημα υπάρχει σταθμός εποπτικής παρακολούθησης που έχει οριστεί στο πλαίσιο εφαρμογής του Άρθρου 8 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Δυτικά της ακτής εντοπίζεται η εκβολή του ρέματος Εννιά Καμάρες και ανατολικά της ο ποταμός Τσικνιάς, που έχουν αναγνωρισθεί στο πλαίσιο της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Η ευρύτερη περιοχή ανήκει σε περιοχές προστασίας - διατήρησης φυσικού περιβάλλοντος που είναι ενταγμένες στο δίκτυο Natura 2000, με κωδικούς GR4110007 και GR4110004 και ονομασίες "ΠΑΡΑΚΤΙΟΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΙ ΚΟΛΠΟΥ ΚΑΛΛΟΝΗΣ" και "ΛΕΣΒΟΣ: ΚΟΛΠΟΣ ΚΑΛΛΟΝΗΣ", αντίστοιχα.

Ποιότητα κολυμβητικών υδάτων

Η παραλία Σκάλα Καλλονής 1 αναγνωρίσθηκε ως ακτή

κολύμβησης το έτος 1990 και έκτοτε παρακολουθείται στο πλαίσιο των ετησίων προγραμμάτων παρακολούθησης της ποιότητας των κολυμβητικών υδάτων, τα οποία πραγματοποιούνται με ευθύνη του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Από το 2010, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της ποιότητας των υδάτων για τις κολυμβητικές περιόδους πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 2006/7/ΕΚ και με συναξιολόγηση των αποτελεσμάτων παρακολούθησης των τελευταίων ετών.

Υδρολογικά, μετεωρολογικά χαρακτηριστικά

Το μέσο ετήσιο ύψος βροχόπτωσης στην περιοχή είναι 680mm, με το μέγιστο και το ελάχιστο μηνιαίο ύψος να είναι αντίστοιχα 347,7mm και 0mm. (Ε.Μ.Υ. Μετεωρολογικός Σταθμός Μυτιλήνης, έτη 1952-2002). Η επικρατέστερη διεύθυνση ανέμου είναι η βόρεια, ακολουθούμενη από βορειοδυτική και βορειοανατολική με μικρή ή μέση ένταση (Ε.Μ.Υ. Έτος 1995-2001). Η μέση μηνιαία θερμοκρασία της ατμόσφαιρας κατά την κολυμβητική περίοδο είναι 24°C, με τη μέγιστη μηνιαία θερμοκρασία να καταγράφεται κατά το μήνα Ιούλιο και να είναι της τάξης των 29°C (Ε.Μ.Υ. έτη 1955-2004).

Σημειώνεται ότι η ακτή, εξαιτίας του προσανατολισμού και της μορφολογίας της είναι προστατευμένη από τους επικρατέστερους ανέμους. Με τους βόρειους ανέμους, η στάθμη της θάλασσας μεταβάλλεται κατά ένα μέτρο. Στον Κόλπο της Καλλονής επικρατεί ρεύμα του οποίου η διεύθυνση εναλλάσσεται από βορειοανατολική σε νοτιοδυτική.

Πιέσεις

Υγρά απόβλητα

Ο οικισμός της Σκάλας Καλλονής διαθέτει χωριστικό δίκτυο αποχέτευσης, το οποίο καλύπτει το σύνολο του οικισμού και εξυπηρετείται από την Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) Καλλονής, η οποία έχει σχεδιαστεί για ισοδύναμο πληθυσμό 2.300 κατοίκους. Η ΕΕΛ περιλαμβάνει δευτεροβάθμια επεξεργασία και απολύμανση, ενώ η διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων γίνεται μέσω υποθαλάσσιου αγωγού στο Αιγαίο Πέλαγος και σε απόσταση 2,3 χλμ. ανοιχτά της ακτής.

Λιμάνια/Μαρίνες

Στο δυτικό άκρο της ακτής υπάρχει χώρος ελλιμενισμού μικρών

ιδιωτικών πλεούμενων. Οι απορρίψεις των μικρών σκαφών που προσεγγίζουν την παραλία και περιλαμβάνουν αστικά απόβλητα και απορρίμματα καθώς επίσης και η πιθανή διαρροή πετρελαίου από σκάφη με ελλιπή συντήρηση αποτελούν δυνητικές πηγές ρύπανσης.

Εκβολές ποταμών, ρεμάτων-εκβάλλοντες αγωγοί

Στο μέσο της ακτής εκβάλλει ρέμα διαλείπουσας ροής και στα ανατολικά της εντοπίζεται ο ποταμός Ταικινιάς, συνεχούς ροής. Τα ρέματα δυνητικά μεταφέρουν ρυπαντικό φορτίο από την ευρύτερη περιοχή στην οποία αναπτύσσονται καλλιέργειες. Το μεταφερόμενο φορτίο ενδέχεται να περιλαμβάνει συγκεντρώσεις θρεπτικών (κυρίως νιτρικών και φωσφορικών αλάτων) που προέρχονται από τα λιπάσματα και άλλων ουσιών που περιέχονται στα φυτοφάρμακα που εφαρμόζονται στις καλλιέργειες.

Λοιπές πηγές

Στο δυτικό άκρο της κολυμβητικής ακτής εντοπίζεται χώρος για επισκευαστικές δραστηριότητες αλιευτικών σκαφών. Η ανορθολογική χρήση λιπαντικών και ορυκτελαίων και η λανθασμένη διαχείριση των παραγόμενων στερεών αποβλήτων, αποτελούν δυνητικές πηγές ρύπανσης. Κατοικίδια ζώα επιτρέπονται στην παραλία, ο αριθμός τους όμως και η συχνότητα παρουσίας είναι τέτοια που δεν αξιολογούνται ως σημαντική πηγή ρύπανσης.

Αποτελέσματα επίτοπιας επίσκεψης

Κατά την επί τόπου επίσκεψη στην παραλία, δεν εντοπίστηκε η ύπαρξη πίσσας ή λαδιών παρά μόνο μικρή ποσότητα φυτικών εκβρασμάτων Ποσειδωνιάς και στερεών απορριμμάτων στο δυτικό άκρο της ακτής. Ανάντη της παραλίας παρατηρήθηκαν συγκεντρωμένα οικιακά και οικοδομικά απορρίμματα. Ακόμα, στις όχθες του ποταμού Ταικινιάς εντοπίστηκε σμήνος γλάρων, ενώ πλησίον του αλιευτικού καταφυγίου δύο πελεκάνοι, που αποτελούν και το χαρακτηριστικό της περιοχής. Γενικώς, τα ύδατα κολύμβησης ήταν καθαρά.

Ευτροφισμός

Η κολυμβητική ακτή αποτελεί το βόρειο παράλιο τμήμα του κλειστού κόλπου της Καλλονής, ο οποίος χαρακτηρίζεται από βραδεία ανανέωση υδάτων, ενώ έχουν καταγραφεί περιστατικά θνησιμότητας οστρακοειδών, τα οποία αποδόθηκαν σε αυξημένες συγκεντρώσεις καδμίου και μικροβιακή μόλυνση. Ωστόσο, το σχήμα και ο προσανατολισμός της παραλίας σε συνδυασμό με τα επικρατούντα ρεύματα εξασφαλίζουν περιορισμένο αλλά ικανοποιητικό ρυθμό ανανέωσης υδάτων που περιορίζει τον κίνδυνο εμφάνισης του φαινομένου του ευτροφισμού. Ακόμα, τα κολυμβητικά ύδατα της ακτής είναι, υπό κανονικές συνθήκες διαυγή και καθαρά γεγονός που συνδέεται με χαμηλή παρουσία φυτοπλαγκτόν. Με βάση τα παραπάνω εκτιμάται χαμηλός βαθμός επικινδυνότητας ανάπτυξης μακροφυκών και φυτοπλαγκτόν στην ακτή.

Διερεύνηση έκτακτων συνθηκών

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία των ανέμων και της βροχόπτωσης για την περιοχή, κατά την κολυμβητική περίοδο δεν εμφανίζονται ακραία καιρικά φαινόμενα και, επομένως, δεν αναμένεται ιδιαίτερη επιβάρυνση της θαλάσσιας περιοχής από μεταφορά ρύπων λόγω ισχυρών ανέμων. Οι έκτακτες συνθήκες περιλαμβάνουν τα ναυτικά ατυχήματα στο αλιευτικό καταφύγιο και αστοχία της εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων Καλλονής.

Μέτρα αντιμετώπισης

Σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού ρύπανσης των υδάτων ή επιβάρυνσης του περιβάλλοντος της ακτής κολύμβησης, ενεργοποιείται μηχανισμός έγκαιρης προειδοποίησης για την πρόληψη και την ασφάλεια των λουομένων. Ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης τέτοιων καταστάσεων είναι ο Δήμος Λέσβου.

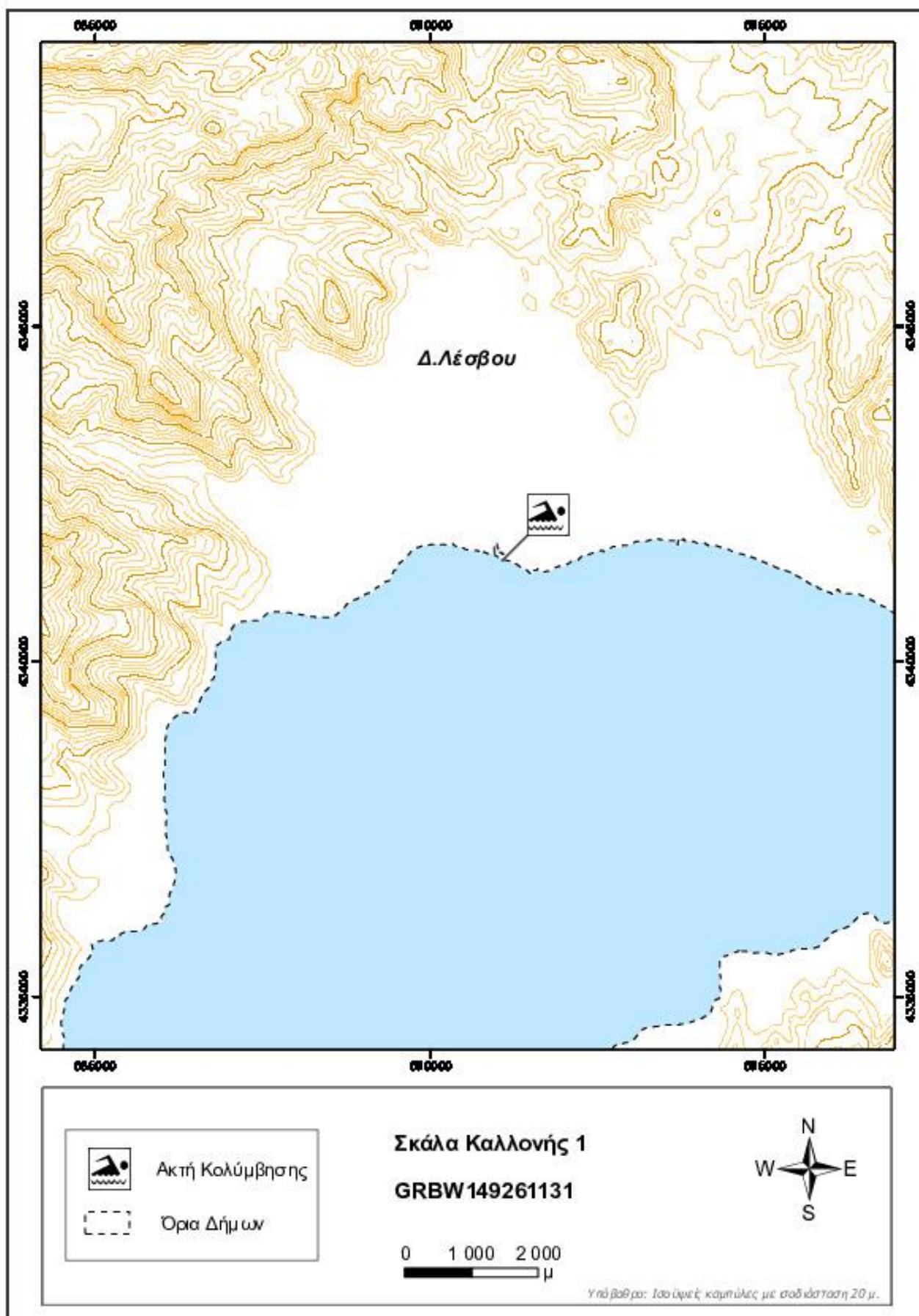
Στις επανορθωτικές ενέργειες περιλαμβάνονται:

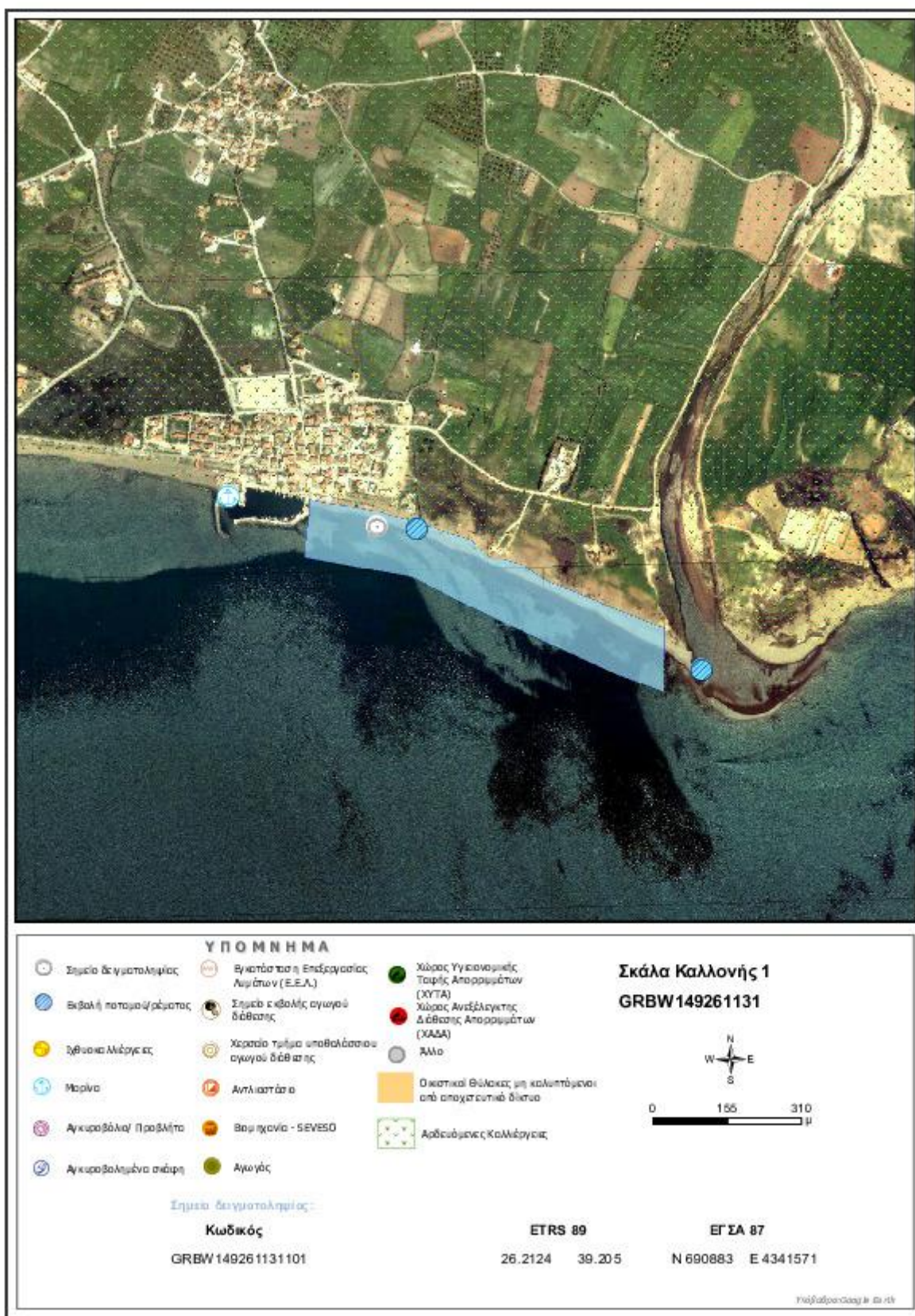
- Ενημέρωση του κοινού για την ρύπανση και την εκτιμώμενη διάρκεια αυτής.
- Έκδοση απόφασης προσωρινής διακοπής της κολύμβησης (εάν κριθεί απαραίτητο από τις αρμόδιες Υπηρεσίες).
- Συνέχιση της παρακολούθησης των υδάτων, σύμφωνα με το αντίστοιχο πρόγραμμα παρακολούθησης που εφαρμόζεται στο πλαίσιο της Οδηγίας 2006/7/Ε.Κ., και λήψη πρόσθετου δείγματος, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι το περιστατικό έχει λήξει. Σε περίπτωση που το πρόγραμμα παρακολούθησης προβλέπει λήψη δείγματος στην περίοδο εμφάνισης της βραχυπρόθεσμης ρύπανσης, το δείγμα αυτό μπορεί να εξαιρεθεί και να αντικατασταθεί από ένα πρόσθετο δείγμα, το οποίο θα ληφθεί 7 ημέρες μετά την

εξάλειψη του φαινομένου

Σχετικά με τη λειτουργία του χώρου για επισκευαστικές δραστηριότητες μικρών σκαφών, συνιστάται η λήψη κατάλληλων προληπτικών μέτρων και η τήρηση των Περιβαλλοντικών Όρων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Σχετικά με τη λειτουργία του αλιευτικού καταφυγίου συνιστάται η ορθή περιβαλλοντική διαχείριση των αποβλήτων των σκαφών σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Σε περίπτωση αστοχίας ή προσωρινής διακοπής της λειτουργίας της ΕΕΛ, αναμένεται μικρής διάρκειας ρυπαντική επιβάρυνση των υδάτων. Το μικροβιακό φορτίο στην περίπτωση διάθεσης ανεπεξέργαστων λυμάτων αναμένεται να είναι της τάξης των 107 E. Coli/100 ml. Η διάχυση και η αραίωση των λυμάτων που διατίθενται μέσω του υποθαλάσσιου αγωγού, σε συνδυασμό με τους φυσικούς μηχανισμούς της αραίωσης και της φθοράς, έχουν ως αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση του μικροβιακού φορτίου. Με την προϋπόθεση ότι η διάθεση των ανεπεξέργαστων ή των μερικώς επεξεργασμένων λυμάτων δεν θα διαρκέσει για μεγάλο χρονικό διάστημα, δεν προκύπτει άμεσος κίνδυνος για την υγεία των λουομένων. Σε κάθε περίπτωση, ο φορέας λειτουργίας της ΕΕΛ Καλλονής πρέπει, αμέσως, να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για την ταχεία επαναφορά της αποδοτικής λειτουργίας της ΕΕΛ. Εάν οι διορθωτικές ενέργειες απαιτούν μεγάλο χρονικό διάστημα και συνεχιστεί η διάθεση ανεπεξέργαστων λυμάτων, ο αρμόδιος φορέας θα εκτιμήσει την κατάσταση και θα εξετάσει την αναγκαιότητα προσωρινής απαγόρευσης της κολύμβησης.

Γενικά συνιστάται η αποφυγή κολύμβησης εντός των λιμανιών, των μόνιμων αγκυροβολιών και των ναυπηγείων, 200 μ. εκατέρωθεν από τα στόμια εκβολής των αγωγών εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, στις εκβολές αγωγών ομβρίων υδάτων μετά από έντονη βροχόπτωση, καθώς και στις εκβολές ρεμάτων συνεχούς ροής.

Στοιχεία επικοινωνίας και πηγές περαιτέρω ενημέρωσης

Αρμόδια Τοπική Αρχή

Δήμος ΛΕΣΒΟΥ

ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 13-17, 81100, ΜΥΤΙΛΗΝΗ
Τηλέφωνο: 22513-50500/01,50512/14
Fax: 22510-29300
www.mytilene.gr
grafeiotypou@mytilene.gr

Αρμόδια Περιφερειακή Αρχή

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου

Δ/νση Υδάτων Βορ. Αιγαίου

Κουντουριώτη 79, 8100 Μυτιλήνη
Τηλέφωνο: : 22510 37705
Fax: 22510 37258
<http://baigaio.dasi-ydata.gr/4portal/index.php>
pvadyp@otenet.gr

Αρμόδια Υγειονομική Υπηρεσία

Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΛΕΣΒΟΥ

Ίμβρου 2, 61100 Μυτιλήνη
Τηλέφωνο: 2251353904-5

Αρμόδια Κρατική Αρχή

ΥΠΕΝ

Γενική Γραμματεία Φυσικού

Περιβάλλοντος και Υδάτων

Λεωφόρος Μεσογείων 119, Αθήνα,
Τηλέφωνο: 2131513849, 850, 852
www.ypen.gov.gr
ggenvr@ypen.gr
info@ypen.gov.gr

Έκδοση Ταυτότητας

Ημερομηνία

Επόμενη αναθεώρηση

R3

Μάιος 2015

Σε περίπτωση σημαντικής μεταβολής στην ποιότητα των κολυμβητικών υδάτων ή στο φυσικό περιβάλλον

Χρήσιμες Συνδέσεις

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Ποιότητα υδάτων κολύμβησης: ec.europa.eu/environment/water/water-bathing/index_en.html

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος - Κατάσταση υδάτων κολύμβησης:

www.eea.europa.eu/themes/water/status-and-monitoring/state-of-bathing-water

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος: Κεντρικό Αποθετήριο Δεδομένων: cdr.eionet.europa.eu/gr/eu/bwd

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας: www.ypen.gov.gr

Μητρώο ταυτοτήτων υδάτων κολύμβησης: bathingwaterprofiles.gr/

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού: www.culture.gov.gr

Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.): www.emy.gr

Περιοχές δικτύου Natura 2000: www.ypen.gov.gr/perivallon/viopoikilotita/diktyo-natura-2000/

Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών: www.hcmr.gr

Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων - Υγροτόπων: www.ekby.gr

Γαλάζιες σημαίες: www.blueflag.gr

ΕΟΤ: gnto.gov.gr

Περιφέρεια ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ: <http://www.pvaigaiou.gov.gr/web/guest/home>

Πρόγραμμα «Ταυτότητες υδάτων κολύμβησης»

Το Πρόγραμμα «Ταυτότητες ακτών κολύμβησης» για το έτος 2011 χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΕΠΠΕΡΑΑ) του ΕΣΠΑ 2007-2013, με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Για πρόσθετες πληροφορίες και ενημέρωση για το πρόγραμμα και τις κολυμβητικές ακτές της χώρας, υποβολή σχολίων, παρατηρήσεων και ανταλλαγή απόψεων επισκεφτείτε την ηλεκτρονική μας διεύθυνση www.bathingwaterprofiles.gr